

Číslo: PUSR-2023/20417-9/2880/JEN
Bratislava 13. 01. 2023

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 44 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,

doručuje VEREJNOU VYHLÁŠKOU

oznámenie o zápise národnej kultúrnej pamiatky do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu podľa § 22, ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov.

Na základe rozhodnutia Pamiatkového úradu SR č. : **PUSR-2022/20417-5/93827/JEN** zo dňa 16. 11. 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 12. 2022, bola do registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísaná nehnuteľná národná kultúrna pamiatka:

- Názov pamiatky: **CINTORÍN VOJNOVÝ**
- Číslo v registri zápisov Ústredného zoznamu: **12316/1**
Adresa
Obec: **Ladomirová** Miestna časť: -
Ulica: - Por. číslo: - Súp. číslo: -
Okres: **Svidník** Kraj: **Prešovský**
- Katastrálne územie: **Ladomirová**
Parcelné čísla: **reg. KN C 42**
- Vlastník/Správca: **Vlastník je Čsl. Štát, vojenská správa, Slovenská republika (neexistujúci vlastnícky subjekt); správcom predmetného cintorína je Obec Ladomirová, Ladomirová 33, 090 03 Ladomirová.**
- Dôvod pamiatkovej ochrany:

Cintorín vojnový v obci Ladomirová je cenným dokladom bojov, odohrávajúcich sa počas I. svetovej vojny v rámci karpatskej časti východného frontu na území svidníckeho okresu v období od novembra 1914 do mája 1915. Rozlohou (1188 m²) s počtom hrobových miest (82) a počtom pochovaných vojakov (cca 270) patrí medzi najväčšie vojnové cintoríny v okrese Svidník. Z architektonického hľadiska ide o unikátne a jedinečné architektonické dielo neznáameho architekta. Architektonická hodnota predmetného cintorína okrem jeho premysleného konceptu spočíva aj v jeho architektonickom riešení s pamätnou kaplnkou, situovanou na vrchole hlavnej osi, ktorá si zachovala pôvodnú pôdorysnú dispozíciu i stavebné konštrukcie z obdobia svojho vzniku. Cintorín je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Hodnoty historickej a spoločenskej: Vojnový cintorín v obci Ladomirová je významným historickým nehnuteľným dokumentom (symbolom, mementom), nachádzajúcim sa v katastri obce, pripomínajúcim vojnové operácie z I. svetovej vojny, vrátane ich ničivých dôsledkov (vojnové obeť), prebiehajúce v jej okolí na prelome rokov 1914 – 1915. Historická hodnota tunajšieho vojnového cintorína spočíva tiež v tom, že je cenným dokladom rôznych spôsobov starostlivosti o toto pietne miesto od jeho založenia po súčasnosť. Cintorín predstavuje pietne miesto tam pochovaných padlých

vojakov. Spoločenská hodnota predmetného cintorína spočíva riešením jeho plochy, na ktorej sú bok po boku pochovaní vojaci z nepriateľných armád – ruskej a rakúsko-uhorskej armády. Ide o vysoký prejav humánosti, vychádzajúci z myšlienky, že po smrti niet nepriateľa a každý vojak, ktorý zahynul v boji za svoju vlasť, resp. národ, je hrdinom, ktorý v dejinách nemá obdobu. Vojnové cintoríny z I. svetovej vojny majú storočnú tradíciu. Jedná sa o prvé cintoríny svojho druhu na našom území, venované pamiatke globálneho vojenského konfliktu. Historická hodnota tunajšej pamätnej kaplnky spočíva v tom, že je najstaršou a súčasne jedinou autentickou pamätnou kaplnkou v obci.

Hodnoty architektonickej: Po architektonickej stránke cintoríny z I. svetovej vojny predstavujú unikátne a jedinečné diela s vlastným architektonickým výrazom, t. j. neexistujú dva identické cintoríny, každý jeden je originálom. Vojnový cintorín predstavuje architektonické dielo neznámeho architekta. Architektonická hodnota predmetného cintorína okrem jeho premysleného konceptu spočíva aj v jeho parciálnom architektonickom prvku – pamätnej kaplnky z roku 1938, ktorá si zachovala pôvodnú pôdorysnú dispozíciu i stavebné konštrukcie z obdobia svojho vzniku.

Hodnoty urbanistickej: Vojnový cintorín v obci Ladomirová bol v rámci urbanistickej štruktúry sídla, ktorého je súčasťou, zriaďovaný s úmyslom, aby nebol obyčajným vojnovým pohrebiskom, ale aby spĺňal umelecko-estetické a kultúrne aspekty, aby predstavoval dominantu obce a aby do jej urbanistickej štruktúry vhodne zapadol a nijako ju nenarušil. Štruktúra areálu vojnového cintorína, rozmiestnenie hrobových polí, situovanie centrálného pietneho miesta na ploche cintorína i samotný výber miesta pre jeho zriadenia v rámci urbanistickej štruktúry sídla sú odrazom premysleného urbanistického zámeru. Z urbanistického hľadiska má vojnový cintorín vo vzťahu k obci výnimočné a nezastupiteľné miesto, je významnou, neodmysliteľnou a neoddeliteľnou súčasťou jej zástavby už vyše 100 rokov.

Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD.
generálny riaditeľ

Oznámenie o zápise do ÚZPF sa doručuje účastníkom konania verejnou vyhláškou na:

1. úradnej tabuli Obecného úradu Ladomirová
2. úradnej tabuli Pamiatkového úradu SR
3. webovom sídle Pamiatkového úradu SR – www.pamiatky.sk
4. centrálnej úradnej elektronickej tabuli – www.slovensko.sk

Vyvesené dňa: 14. 1. 2023

Zvesené dňa:

Doručí sa doporučené s prílohou Poučenie o právach a povinnostiach vlastníka kultúrnej pamiatky:

5. Obec Ladomirová, Ladomirová 33, 090 03 Ladomirová

Na vedomie:

7. Krajský pamiatkový úrad Prešov
8. Pamiatkový úrad SR – založenie do spisu (2x)